

1. 16 –mavzu. Raqamli ta’limdan foydalanib maqola yozishda veterinariya ma’lumotlarni yig’ish va ularni tahlil qilishdagi IMRAD formasi talablari.

Veterinariya sohasida maqola yozishda IMRAD (Introduction, Methods, Results, And Discussion) formati ilmiy ma’lumotlarni to‘plash va tahlil qilish jarayonini tartibga solishda yordam beradi. Ushbu format veterinariya ilmiy maqolalarini tuzishda asosiy ko‘rsatmalarni beradi:

Maqsad va muammo: Bu qismda maqolaning asosiy maqsadi va muammosi tavsiflanadi. Veterinariya bilan bog‘liq tadqiqotda qanday muammoni hal qilish yoki qanday bilimni oshirish niyati borligi tushuntiriladi.

Muammo asoslari: Ushbu muammoning dolzarbligini, ilmiy yoki amaliy ahamiyatini ochib berish uchun oldingi tadqiqotlar haqida qisqacha ma’lumot keltiriladi.

Tadqiqot savollari va gipotezalar: Tadqiqot savollari yoki gipotezalari aniqlanadi va ularning veterinariya sohasi bilan qanday bog‘liqligi ko‘rsatiladi.

Ma’lumot yig‘ish usuli: Tadqiqotda foydalanilgan ma’lumotlar qanday yig‘ilgani haqida batafsil tushuntirish. Masalan, hayvonlar sog‘lig‘ini o‘rganishda qaysi diagnostik usullar qo‘llanilgani (sinovlar, klinik kuzatuvlar).

Eksperiment va kuzatishlar: Tadqiqotda qaysi eksperimental yoki kuzatuv metodlari qo‘llanilgan, qanday sharoitlarda va qaysi asbob-uskunalar bilan o‘lchashlar o‘tkazilganligi haqida tushuntirish.

Analitik usullar: Ma’lumotlarni tahlil qilish uchun qaysi statistik yoki matematik usullar qo‘llanilgani haqida ma’lumot berish, ayniqsa veterinariya jarayonlarida qo‘llanilgan usullarning ishonchlilagini tasdiqlash zarur.

Topilgan asosiy natijalar: Ushbu qismda tadqiqot natijalarining aniq va qisqa ko‘rinishda ifodalangan tavsifi keltiriladi. Masalan, ma’lum bir dorining hayvonlar sog‘lig‘iga ta’siri, kasalliklarning tarqalishi haqidagi raqamli natijalar.

Grafik va jadval shaklidagi ma’lumotlar: Natijalarini ko‘rgazmali tarzda taqdim etish uchun grafiklar, diagrammalar yoki jadvallar qo‘llaniladi.

Natijalarni qisqacha tahlil qilish: Ushbu natijalar kutilgan yoki oldingi tadqiqotlarga mos kelishini tushuntirish.

Natijalarni tahlil qilish: Tadqiqot natijalarining qanday xulosalarga olib kelishi va ularning ahamiyati haqida chuqr tahlil qilinadi. Natijalar veterinariya sohasida qanday yangiliklarga olib kelganligi, hayvonlarning sog‘ligi yoki salomatlikni ta’minlashdagi roli aniqlanadi.

Oldingi tadqiqotlar bilan solishtirish: Natijalar boshqa tadqiqotlar bilan qanday solishtirilishi va ular bilan qanday o‘xshashlik yoki farqlar borligi haqida izoh

berish.

Cheklovlar va takliflar: Tadqiqot cheklovlarini va keyingi tadqiqotlar uchun ehtimoliy takliflar, masalan, boshqa usullarni sinab ko‘rish yoki qamrovni kengaytirish.

Natijalar bo‘yicha umumiy fikrlar: Tadqiqot natijalarining umumiy qiymati va qanchalik muhimligi. Shuningdek, natijalarning veterinariya amaliyotida foydali bo‘lish imkoniyatlari haqida qisqacha xulosa chiqarish.

Maqolaning ilmiy ahamiyati: Tadqiqotning ilmiy ahamiyati va yangi bilimlarning amaliyotga qo‘shadigan hissasi haqida umumiy izoh.

Kelajakdagi ilmiy izlanishlar uchun imkoniyatlar: Tadqiqotda aniqlangan ehtiyoj va savollarga asoslanib, kelajakdagи ilmiy izlanishlar uchun yangi yo‘nalishlar va imkoniyatlar haqida takliflar kiritish.

IMRAD formatida yozilgan maqolalar veterinariya ma’lumotlarini tuzilgan va aniq tarzda ifodalashga yordam beradi. Bu formatni qo‘llash ma’lumotlarni to‘plash va tahlil qilish jarayonini osonlashtiradi, maqola aniq tuzilishga ega bo‘ladi va o‘quvchilarga tadqiqotning ahamiyatini va xulosalarini tushunishda yordam beradi.